

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Évesz evre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

Fölmentett főispánok.

Budapest, nov. 28. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Lippich Gusztávot, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánját és Messkó Sándort, Csanád vármegye főispánját ez állásuktól fölmentette és az utóbbinak a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

Uj főispánok.

Budapest, nov. 28. A hivatalos lap mai számának jelentése szerint a király kinevezte főispánokká:

Lenk Gyula királyi ítélőtáblai bírót Jász-Nagykun-Szolnok vármegyébe,

Badics Zoltán főjegyzőt Sopron vármegyébe,

Cseresnyés János makói rendőrfőkapitányt Csanád vármegyébe,

Szenikereszthy Pál bárót Csik vármegyébe,

Krcsmarik János volt országgyűlési képviselőt Békés vármegyébe.

A kormány vád alá helyezése.

Budapest, nov. 28. A függetlenségi pártban a kormány vád alá helyezésének kérdésében kétféle vélemény nyilvánul

meg. Vannak, akik amellett foglalnak állást, hogy december 19-én nem szabad engedni a törvénytelen elnapolásnak, hanem maradjon a képviselőház együtt és tárgyalja a vádaláthelyezési indítványt. Mások viszont azt hangoztatják, hogy a vád alá helyezés megtörténhetik anélkül is, hogy a képviselőház ingorálna a királyi kéziratot. A vádaláthelyezési indítványt nem szükséges mint önálló indítványt előterjeszteni, mely esetben tárgyalásra kellene kitűzni, hanem az indítvány előterjesztése megtörténhetik a királyi leirat tárgyalása során is. Hogy a két vélemény közül melyik fog győzedelmeskedni, az a pártnak legközelebb tartandó ülésén fog eldőlni.

Őrzi Pest vármegye házát.

Budapest, nov. 28. Pest vármegye székházát még mindig rendőrség őrzi. A megyeházát rendőrök állják körül s a folyosókon és a hivatalszobák előtt is rendőrök őrködnek. A vármegyeházára bejutni igen nehéz; mindenkitől igazolást kérnek. Laszberg Rezső gróf főispán reggel óta hivatalában van, szintugy Römer Róbert, a belügyminiszter által kinevezett alispánhelyettes főjegyző is, ki az alispáni teendőket végzi. Vigyázó gróf alispánhelyettes és Fazekas Agoston főjegyző egész délután két óráig nem jelentek meg a vármegyeházán. Dubraviczky László tiszteletbeli főjegyző hivatalában van és dolgozik. Délben a főkapitány a rendőrség egy részét a vármegyeházától bevonta.

posztó már úgy megzöldült, hogy minden anyagi jósága mellett Erzsikében is volt annyi asszonyi hiuság, hogy ilyen ruhadarabbal nem igen óhajtott napvilágos, sőt felhőkkel borított nappalon se hivalkodni.

Az urától egy szóval se kért új téli kabátot, mert jól tudta, ha volna szegénynek, maga ajánlaná föl az erre való pénzt.

Hát egyszerűen nem bujt ki a házból, csak este és akkor is a fogyatékosabban világított utcákon szedett magába friss levegőt.

Valami külön munkát végzett Lőrincz János az egyik tanácsos ur részére, amiért 100 korona jutalomban részesült.

Ragyogó ábrázattal rontott be a decemberi zuzmarás napon.

— Föld, föld, asszony, föld!

— Mi történt, Jánoskám?

Csillogó szemekkel számlálta az ebédhez terített asztalra az öt darab husz koronást.

— Ennyit fizetett Szirák tanácsos ur azért a munkáért, amit az őszzel végeztem számára.

Örömtűz gyult ki Erzsike szemében is. Összezsapta a kezét.

— Mennyi pénz egy határon.

— Elég helye is van ennek, fiacskám.

Kivett a zsebéből egy szeletke papirt, amelyről tételeket és később nagyobb rubrikákat olvasott. Szén, fa, kávé, cukor, meleg ru-

Laszberg és Vigyázó.

Budapest, nov. 28. Laszberg Rezső gróf főispán egy újságíró előtt kijelentette, hogy hivatalos tudomása nincsen Vigyázó Ferencz grófnak Pest vármegye alispánhelyettesévé történt megválasztásáról. Ha Vigyázó gróf el akarná foglalni hivatalát, intézkedni fog, hogy az meg ne történhessék. Egyébként — mondá a főispán — a tisztviselők rendesen végzik dolgaikat.

Kubinyi Komáromban.

Komárom, nov. 28. Kubinyi Géza, az ujonan kivnevezett főispán, holnapi installációjára ide érkezett. A pályaudvar környékét nagyszámu katonaság tartotta megszállva. A vármegye részéről senki sem jelent meg fogadására. A város részéről ellenben volt egy küldöttség jelen Farkas helyettes polgármester vezetése alatt. A pályaudvarral szemben a Dunán egy gyászlobogós bárka állott, amelyen akasztófa volt felállítva. Az akasztófa egy baba lógott, ezzel a felirással: „Igy járnak a hazaárulók.”

Kubinyi Géza megérkezvén, Farkas helyettes polgármester üdvözlő beszédére válaszolva kijelentette, hogy új hivatalában arra fog törekedni, hogy a béke helyreállításával a királynak és a hazának egyaránt hasznos szolgálatot tegyen.

A bevonulás nagy gyorsasággal történt. Az ut mentén több házon gyászlobogó lengett. Amint a főispán kocsija a vár-

hácskák a gyermekek számára, téli cipő mind a hármuknak stb. stb.

— Summa summárom 60 korona. Marad 40 korona. Ebből pedig egy télikabátot veszünk az én drága Erzsikémnek.

Na, hát akkora örömet még nem látott valaki, mint a szép asszonykéé volt. Végre tültehet azon a rettenetes ódivatu, keshedt zöld kabáton. 40 koronáért gyönyörű téli kabátokat látott a Kerepesi-uton.

Elhatározták, hogy ebéd után azonnal elindulnak kabátvásárló utjukra. Mert idő kell ahhoz, hogy az ember egy ilyen értékes ruhadarabot megvásároljon.

Eppen tíz üzletben voltak már, amikor abban állapotok meg, hogy a legelsőt veszik meg és visszafordultak az első üzlet felé, amely a Kerepesi-ut legelején van.

A Nagydiófa-utcánál Erzsike egy volt iskolatársának fiacskájával találkozott, akivel mostanig fenntartotta ugyan a barátságot, de csak nagyon ritkán jöttek össze és körülbelül másfél év óta nem találkoztak.

A fiucska köszöntött rájuk, mert Erzsike nagy boldogságában meg se látta volna az apró fiucskát.

— Hogy van a mama? Mit csinál.

— Óh, édes néném, a mama nagyon beteg, az apuska úgy sir; azt mondja, hogy tán soha se gyógyul meg.

— Hol laktok most?

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A téli kabát.

— A Tengerpart eredeti tárczája. —

Írta: Kövér Ilma.

Ahhoz a csekélyke fizetéshez képest, amelyet minden hó utolsó napján egyenlő havi részletben hozott haza Lőrincz János, mint fukaron javadalmazott hivatalnok a fő- és székvárosnak, elég tisztességesen osztotta be jövedelmét a fiatal pár. Arra persze, hogy bármily irányban is luxust fejtsenek ki, gondolni se lehetett. Szerény lakás, a legegyszerűbb étkezés és lehető nagy megtakarítás a ruházkodásban, főleg amióta egy apró, aranyos babát is helyezett el a boldog pár fészkebe ezelőtt hat esztendővel a gölya.

Lőrincz Jánosnak csak olyankor fájt meg a feje, mikor magának vagy feleségének kellett új öltönyt vennie. A részletvásárlásnak nem volt hive, csak készpénz ellenében vásárolt, mert helyes csapáson járt az az elmélete, hogy a részletvásárlás hova-hamarább az üzorsások karjaiba veti az emberfiát.

Lőrinczné már a múlt télen megcselekedte azt, hogy csak este bujt ki a házból, mert öt év előtt vásárolt kabátjának már olyan antediluvianus ábrázata volt s az olcsó fekete

megyeháza kapuján behajtatott, gyorsan becsukták a kaput. A hangulat annyira izgatott, hogy aggódva tekintenek a holnapi beiktatás elé.

Felmondott engedelmesség.

Budapest, nov. 28. A belügyminiszter felhívta Maros-Torda vármegye alispánját, hogy a miniszterelnök megsértésével vádolt *Kőrösi* főszolgabíró ügyében járjon el és a történekről tegyen jelentést. Az alispán táviratilag kijelentette, hogy a kormány intézkedését nem hajlja végre.

A kormány ellen.

Huszt, nov. 28. A függetlenségi párt alakuló gyűlésén, amelyen *Sárközy* Pál elnökölt, több országgyűlési képviselő is részt vett. A gyűlés határozatilag kimondta, hogy a kormánynak bizalmatlanságot szavaz, mert keletkezését törvénytelennek, célzatait gonoszoknak és eszközeit megvetésre méltónak tartja.

Czepléd a nemzeti küzdelemért.

Czepléd, nov. 28. Czepléd város közgyűlése *huszezer* koronát szavazott meg a nemzeti küzdelem céljaira.

Justh Gyula Makón.

Budapest, nov. 28. *Justh* Gyula, a képviselőház elnöke Makóra utazott, hogy Csanád vármegye közgyűlésén résztvegyen.

A főispán inzultálása miatt.

Budapest, nov. 29. A törvényszék vádta nácsa *Kohári* Márton vármegyei iktatót, akit *Laszberg* Rezső gróf főispán inzultálása miatt tartóztattak le, szabadlábra helyezte, de a vizsgálatot folytatják ellene.

Tüntetés az általános választójog mellett.

Bécs, nov. 28. A város ünnepi képet öltött. Az üzletek és bankok nagyrésze zárva van. A rendőrség nagy számban vonult ki, de rendezés sehely sem for-

— Itt a Nagydíófa-utcán, jobbra a harmadik ház.

— Nézzük meg egy percre, szóljt férjéhez a jószívű asszonyka.

János nem mondott ellent és kis vártatva már benyitottak abba a piczi udvari szobába, amely a ház legvégén volt.

Ugy a fogyatékos butorzat, mint a lakás parányi volta az első tekintetre elárulta a sármalman nagy nyomort, amelyben a kis család sanyilódott.

A kórágyon fekvő, halálnak érett asszony kétségbeesve panaszkolta el, hogy miféle csapások szakadtak rájuk ama másfél év óta, hogy nem találkoztak. Az ura hosszú ideig tartott betegsége folytán elvesztette állását és csak most újévtől foglalhatja el azt a meglehetősen jónak ígérkező hivatalát, amelyet végre sikerült elnyernie. De az még több mint kéthét. Egy fillér sincs a háznál. A gyermekek majd hogy éhen nem vesznek, mert már sehely sem akarnak hitelezni.

A beteg szakadozott hangon tördelte az ő kétségbeesett panaszait.

Abban a szempárban, amelyben eddig a

dult elő. A katonaság is készenlétben van a kaszárnyákban. A szocialisták már hajnal óta gyülekeztek és a parlament elé vonulva, ott rendben elhelyezkedtek.

Délelőtt féltizenegy órakor a munkások küldöttségét *Windischgrätz* herceg, az urakháza elnöke fogadta és kijelentette, hogy a munkások kérelmét az urakháza a legjobb indulattal fogja megvizsgálni és minden pressziótól menten elintézni.

Ezután *Vetter* gróf képviselőházi elnök elé járult a küldöttség, aki szintén arról biztosította a munkásokat, hogy a képviselőház kiváló jóindulattal fog kérelmükkel foglalkozni.

Hir szerint az általános választójogról szóló törvényjavaslatot maga *Gautsch* báró miniszterelnök fogja a képviselőházban előterjeszteni.

A Tudományos Akadémia új elnöke.

Budapest, nov. 28. A Magyar Tudományos Akadémia tegnapi gyűlésén *Berzeviczy* Albert volt vallás- és közoktatásügyi minisztert választották meg az Akadémia elnökévé.

Vád alatt.

Budapest, nov. 28. A budapesti büntetőtörvényszék *Bossányi* Tibor volt 16. huszárezredbeli önkéntest okirathamisításért vád alá helyezte.

Előfizetési felhívás.

December hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

„A Tengerpart” ünnep és vasárnap kivételével naponként délután hat órakor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 8 fillér.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóivatala,

Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

boldogság, az öröm ragyogott, két könnyecsepp jelent meg; és a könnyben uszó két szemét rávetette az urára. Valamit kérdezett tőle. *Lőrincz* János megértette és egy pillantással felelt a feleségének.

— Nézd csak, édes, fordult *Erzsi* az ő nagybeteg barátnőjéhez; nekünk most van fölőseges negyven koronánk, ha ezzel tán könnyíthetnék zavarotokon.

Hát azt nem lehet leírni, hogyan fogadta ez a sir szélén álló beteg ezt az életmentő ajánlatot. Mintha minden szenvedésétől megváltoított volna. Sirt, hálálkodott és végre ujjongott a koplaló, didergő magzatjai nevében.

— Köszönöm; rebegte *Erzsike*, mikor végre újra az utcán volt az urával.

— Én is neked ezt a nagylelkű önmegtagadást. Mert most már nem vehetünk neked télikabátot.

— Baj is az! Hordom a régit és ennyi az egész.

És hordta büszkén, boldogan azt az ócska télikabátot.

— **A községi választók névjegyzéke.** A városhoz beérkezett a közigazgatási bíróság ítélete a flumei községi választók névjegyzékének kiigazítása iránt fölterjesztett panaszok ügyében. A közigazgatási bíróság következőleg döntött:

Barcsics Erazmus panaszának részben helyt ad és elrendeli, hogy a kérdés alatt álló névjegyzékbe felvett egyének közül 47 töröltessék, a többinek törölését elutasítja.

Elutasítja *Müttner* Zoltán és 8 társa kérelmét is, amelyben a névjegyzékbe való felvételüket kérik.

Helyt ad a bíróság *Murai* Jenő és *Mayländer* Sámuel dr. kérelmének s elrendeli a névjegyzékbe való fölvetelüket.

Pieri Konstantin kérelmét csak részben teljesíti s az általa megjelölt egyének közül 227-nek felvételét rendeli el, a törölsre vonatkozó kérelmét ellenben elutasítja.

Spadavecchia György kérelmére 9 egyén felvételét rendeli el.

Barcsics Erazmus másik listájából 31 egyén veendő fel.

Végül akkép rendelkezik a közigazgatási bíróság, hogy a *Murai* Jenő, *Mayländer* Sámuel dr., *Pieri* Konstantin, *Spadavecchia* György és *Barcsics* Erazmus által a statutum 37. §-a értelmében befizetett 20—20 korona a nevezetteknek visszaadassék és utasítja a tanácsot arra, hogy a névjegyzékben elrendelt töröléseket és fölvetelüket eszközölje.

VÁROSI ÜGYEK.

A négymillió koronás kölcsön.

Jelentettük már, hogy a város által felveendő 4 millió koronás folyószámla-kölcsönre benyújtott ajánlatok között a *Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság* ajánlata volt a legkedvezőbb s a városi állandó bizottság ezt ajánlotta elfogadásra a képviselőtestületnek.

A nevezett társaság négy évi időtartamra engedélyezné a kölcsönt, mely idő alatt az sem a társaság, sem a város által fel nem mondható, kivéve azt az esetet, ha a város időközben megvalósítaná a 20 millió koronás kölcsönre vonatkozó tervét, amikor is a városnak jogában állana a kölcsönt előbb is visszafizetni, hat hónapi előzetes felmondás mellett.

A nagy kölcsönre vonatkozó kötvények kibocsátása esetén a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság hajlandónak nyilatkozik a 4 százalékos kamatozó és adómentes községi kötvényeket 5 százalékkal azon a pénzfolyamon átvenni, amelyen átlag a 4 százalékos magyar koronajáradék a kibocsátást megelőző 3 hónap alatt állani fog, de legfeljebb 94 százalékos árfolyam mellett.

A város a Kereskedelmi Részvénytársaságnak elsőbbségi jogot biztosít a nagy kölcsön átvételénél, a társaság pedig kötelezi magát, hogy átvétel esetén a kölcsönkötvények legnagyobb részét több éven át magánál tartja, illetőleg nem bocsátja forgalomba.

A folyószámla-kölcsönért a társaság 1% -kal magasabb kamatot számít, mint amennyi az osztrák-magyar banknak mindenkori hivatalos kamatlába. A kamatok negyedévenként fizetendők s ezenkívül semmi jutalék vagy

Épületlebontás miatt végeladás minden áron Schambik Edénél Corso 13.

más költség nem számítatik, csupán a kölcsön után fizetendő adók és illetékek mennek a város terhére.

Abban az esetben, ha a kölcsön a megálapított esedékesség előtt fizettetnék vissza anélkül, hogy a Kereskedelmi Részvénytársaság a nagy kölcsön kötvényeit átvehetné, a város stornódij gyanánt az egész kölcsönösszeg után 1%-ot tartozik fizetni.

KÜLÖNFÉLE.

— A kormányzó visszaérkezése.

Szapáry Pál gróf kormányzó ezidőszerint sorokujfalusi birtokán időzik, ahol tegnap és ma nagy fáczánvadászat volt. A vadászatot résztvettek Fiuméből *Minach* János és *Meynier* Károly konzulok és *Givovich* Máté dr., továbbá *Nyirák* Lajos, a Park-klub titkára. *Szapáry* Pál gróf holnap Féltonyra utazik látogatóba *Frigyes* főherceghez, akinek december másodikáig lesz vendége. Azután a kormányzó Budapestre megy és december 5-én érkezik vissza Fiuméba.

— Egy orosz doktornő felolvasása.

Balabanoff orosz doktornő tegnap a Fenice-szinkörben tartotta jelzett felolvasását az általános választójogról és a szocializmusról. Olasz nyelvű előadását, melyet nagy szónoki lendülettel tartott, a közönség többször zajosan megjelenezte. A felolvasás alatt a karzatról vörös lobogó lengett. A felolvasás után a szocialisták újra tüntettek a felolvasónő mellett, kit munkásdalok éneklése közben kísérték szállására.

— **Hajók forgalma.** A tegnapi és mai nap folyamán a következő hajók érkeztek kikötőnkbe: a *Zrinyi* Adria-gőzös Marseilleből, különféle árukkal; a *Tyria* angol gőzös Liverpoolból, különféle árukkal és az *Istria* Lloyd-gőzös Triesztből, hogy itt cukrot vegyen föl Bombay számára.

— **Fiume és Velence vetített képekben.** A Fenice-szinkörben ma este érdekes látványosság lesz. Fiumét és Velencét mutatják be művészies vetített képekben. Belépő díj 60 fillér, ülőhely a földszinten 60 fillér, páholy 4 korona, karzat 40 fillér.

— **Hajókatasztrófák az Északi-tengeren.** Hamburgból jelentik: A viharos tengeren több hajó egész legénységével elsüllyedt. A *Thomas Henry* nevű halászbárka a hollandi partok közelében elsüllyedt. A *Cullan*, *Misterious* és *Maria Luisa* nevű kisebb gőzösök utasaikkal együtt elvesztek.

— **Ácsok sztrájkja.** Tegnap a *Danubius* hajóépítő társaságnak 50 ácsmunkása, kik a kőolajfinomítógyár két új tartályának építésénél vannak alkalmazva, kimondotta a sztrájkot s beszüntette a munkát, mert napszámuk 3-20 koronáról 4 koronára való emelését megtagadták. *Loibelsberger* rendőrbiztos közbenjárására azonban sikerült a sztrájkoló munkások és a munkaadók között az egyetértést helyreállítani, s minthogy a munkások követeléseit teljesítették, ma már a munka zavartalanul folyik tovább.

— **Vád a német hajóskapitányok ellen.** Súlyos vádat emel egy spanyol nyelven írott, most megjelent röpirat egyes német hajóskapitányok ellen. A röpirat írója, aki nagyon jól ismeri az argentiniai viszonyokat, szinte hihetetlen képet fest az ott folyó botrányos leánykereskedésről, amelynek közvetítői a német hajóskapitányok. A Buenos-Ayresbe hűrczolt leányok legnagyobb része Hamburgban, vagy Southamptonban hagyta el Európát. Az Atlanti-oczeáni gőzösök kapitányai pedig nagyon jól tudják, hogy kiket visznek hajókon, de mélysegen hallgattak, mert a buenos-ayresi Kohn és társa leánykereskedő cégtől rendszeres havi járadékot hoznak. Egy-egy hajóval öt, esetleg nyolcz leányt vittek ki az említett cég számlájára, akiknek életkora legfeljebb 18 év

lehetett. Ha a Kohn-cég nem tudja a leányokat elhelyezni, egyszerűen elárverezeti a szerencsétlen teremteseket egyenkint 5—7000 koronáért. A cég ügynökei egy-egy elcsábított és Amerikába szállított leányért 600 koronát kapnak és ezenfelül még összes kiadásait is megtéríti a cég. A röpirat felszólítja a német nemzeti komitét, hogy indítson vizsgálatot első sorban aziránt, hogy milyen nagy eddig az elcsábított leányok száma, másodsorban pedig aziránt, hogy a német hajóskapitányok mennyiben bűnösök abban az emberkereskedésben.

— **Ongyilkosság a temetőben.** Tegnap délután négy óra felé két gyermekleány kóborolt a temetőben. Hirtelen ijesztlátvány tárult szemük elé: egy ciprus ágairól egy nő holtteste lógott le. A két gyermek megijedt és segítségért kezdett kiabálni. A nagy kiáltásra elősiettek a temetőőrök s levágták a szerencsétlent, akinek teste még meleg volt. De minden mentőkísérelt hiábavalónak bizonyult, mert az asszony már kilehelte lelkét. Az öngyilkosban *Pavich* Katalin 35 éves vendéglősnét ismerték fel. Azt hiszik, hogy családi perpatvar kergette a szegény asszonyt a halálba.

— **A kivándorlás októberben.** Newyoki jelentés szerint a kivándorlás az elmúlt október hónapban ismét emelkedett a tavalyi hasonló időszakhoz képest. Október havában ugyanis 93 hajóval 83.270 utas érkezett Európából. Utirány szerint felosztva a *Nord-deutscher Lloyd* hajóin jött 13.026, a *Hamburg-Amerikan* 10.641, a *Cunardon* 9630, a *Red Staron* 8039, a *White Staron* 8098, a havrei francia vonalon 7057 stb. Ezek a vonalak hozták a legtöbb kivándorlót, kiknek aránylag igen csekély százaléka marad New-Yorkban, míg a legtöbb a nyugati államokba utazott tova. *A magyarországi kivándorlás októberben feltűnően emelkedett.* A hivatalos kimutatásból tudvalevőleg nem lehet pontosan megállapítani a magyarországi kivándorlást, mert német, sváb, tót, román, horvát, zsidó, mind külön számítatik mint ilyen, de tekintet nélkül az országra, ahonnan jön, de *magán a Fiuméből jött két hajón 4293 utas érkezett októberben* s a brémai, hamburgi, antwerpeni vonalak hajóin is állandóan sok volt a magyarországi kivándorló. Az amerikai sajtó a nagy magyar kivándorlást a zavaros politikai viszonyokkal hozza kapcsolatba.

— **Fertőző betegségek.** A városi orvosi hivatal jelentése szerint az e hó 20-ától 27-éig terjedő héten a következő fertőző betegségeket jelentették be: bárányhimlő 3, kanyaró 11, difteritisz 3, tifusz 7. Elhaltak: difteritiszban 1, tifuszban 1. Egy tifuszeset Olaszországból hozatott be.

— **Napilap a hajón.** Hamburgból írják: Hogy mennyire szükségletévé vált az embereknek az ujság, bizonyítja a Hamburg—Amerika—Linie hajóstársaság érdekes ujítása, amelylyel most az *Amerika* nevű oczeánjáró gőzösen próbálnak szerencsét. A hajóstársaság lapot ad ki a hajón, úgy hogy az utasok az utazás tartama alatt is értesülnek az ó és új világ fontosabb eseményeiről. A lap naponta jelenik meg német és angol kiadásban. A hirscholigat érdekében a hajóstársaság a brüsszeli *Compagnie de Télégraphie sans Fil*-lel jutott megegyezésre, amelynek angolországi és amerikai állomásairól drótnélküli táviróval értesítik a lap szerkesztőségét a nap kiválóbb eseményeiről. Van a hajón megjelenő napilapnak helyi érdekű része is, amelyen a hajón történt eseményekről értesíti a szerkesztőség az olvasót. Az ujságnak van ezenkívül tárczarovata is és hirdetései, amelyek utmutatással szolgálnak azoknak, akik először lépnek az új kontinens területére.

— **A tenger mesebeli állatai.** A lipcsei zoológiai társaságban a napokban érdekes előadás volt a tenger vizeinek állatvilágáról, amelynek keretében az előadó különösen azokkal a sajtáságos alakú halakkal foglalkozott, amelyekhez már régóta babonás mesék fűződnek. A kínaiak fantasztikus képzelete volt a bölcsője ezeknek a rémes meséknek, melyeket a görög írók művészi érzéke öntött harmonikus formába, s az egyes alakokat szelidebbé, szinte von-

zóbbakká alakította át. Ilyen például a szirének meséje. A babonás középkor azután a tenger vizeit még több fantasztikus alakkal népesítette be, amelyek közül az a bizonyos tengeri kigyó még ma is sok gondot okoz némely embernek. A mesék, amelyek e szörnyekről elvannak terjedve, mind csalódáson alapulnak. Valószínűleg onnét származik a mese, hogy a delfinek, amelyek rendszeren csoportostul járnak a tengerben felkavarják a víz felszínét, amely ilyenkor habzik, apró örvények képződnek rajta, s néha-néha látni is az egymás után uszó állatokat, mert a hátuk kilátszik a vízből. Sirályok s más tengeri madarak röpködnek körülöttük s e madarakat is úgy ismerték a hajósok, mint amelyeknek megjelenése kétségtelen előjele a viharoknak. A tengeri kigyóról azt is hitték, hogy felborítja a hajókat. A valóságban pedig tengeri kigyó természetesen nincsen. 1867-ben valaki megakarta tréfálni a könnyen hívővet s ahogy azt általában elképzelték, készítetett egy ilyen tengeri szörnyet s ki is állította. A tréfára azonban csakhamar rájöttek, de a tengeri kigyó meséje azért néha még ma is kísért.

— **A Vrbovskói faipar részvénytársaság** Budapesten fióktelepet létesített. A társaság fióktelepe és erdői a horvátországi Vrbovsko községben vannak, a Budapest—Fiume közötti vasúti vonal mentén.

— **Amerika és a bevándorlás.** Az egyesült-Államok kormányának ujabban sok gondot ad a bevándorlás. A kormány módját akarja ejteni annak, hogy az Európából bevándorlók, akiknek száma évenként meghaladja az egymilliót, ne New-Yorkban és környékén telepedjenek le, minthogy annak népessége amúgy is felette sűrű, hanem a nyugati és déli államokban. Az amerikai kormány e végből konferenciára fogja meghívni az érdekelt országok képviselőit s az eddigi terv szerint ez a tanácskozás Washingtonban lesz december 6-án.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deck 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungári-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

November 27-én

Luigia, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 232, kapitány Sponza, Cataniából.

November 28-án.

Tyria, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1883, kapitány Carlines, Liverpoolból.

Indult:

November 27-én.

Orewell, angol lobogó alatt, tonnatartalma 2445, kapitány Frame, Triesztbe.

November 28-án.

Bride, angol lobogó alatt, tonnatartalma 2514, kapitány Nicoll, Bombayba.

Ryon, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1419, kapitány Dingle, Londonba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság tengeri forgalma.

Erkezeti:

Árpád november 27-én Marseilleből Nápolyba.

Zrinyi november 28-án Fiuméből Valenciába.

Széchenyi november 27-én Messinából Rotterdamba.

Indult:

Adria november 27-én Gibraltárba Malagából.

Andrássy november 27-én Palermóba Messinából.

Szent László november 27-én Cataniába Fiuméből.

Tisza november 28-án Nápolyba Messinából.

Rákóczi november 27-én Triesztbe Bariból.

Szent István november 27-én elhaladt Gibraltárnál Rouen felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.
(Whitehead palota).

Felkérjük a t. cz. közönség, a bronz és terracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

Varieté Susák szálloda

Ma és naponta

Nagy Varieté Előadás

tíz ujonnan szerződött kitűnő művészerével.

Elsőrendű műsor.

Számos látogatást kér

Az Igazgatóság.

Ócska vas

Bádog Vörös-réz, fémek, ólom és horgany hulladék; **ócska gépek** és használható vasanyagok, ócska zsákok minden állapotban, kötél, ponyva, hulladék és **mindenféle használt tárgyat** veszek és eladok a legjutányosabb árban.

DEUTSCH IGNÁ CZ

Telefon 760.

Via Germania 6.

z elmúlt A
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDGYES 27 N. Küküllőmegye). Volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 6 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.
Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Demoiselle donne des

leçons de français,

grammaire et conversation. Enseignement élémentaire pour les enfants. Cours de conversation pour dames et demoiselles.

Piazza del mercato coperto Nro. 2,
III. Piano sinistra.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJ CZÁR

Amerikai cipők.

Czipők mérték szerint!
A legjobb és legelegánsabb férfi-, női- és gyermekcipők a legjutányosabb árakban

kaphatók

RABENSTEIN RUDOLF

csász. kir. szab. müncheni raktárában

Via del Governo 10. **FIUME** Via del Governo 10.

Nyomatott az „Unio” könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)

Valódi orosz sárczipők.